

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/48/2022
Identifikačné číslo spisu: 7021200105
Dátum vydania rozhodnutia: 29. júna 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7021200105.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: O. S., bytom Z. XX, K., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 -10, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 01. februára 2021, číslo: XXX XXX XXXX X, o starobný dôchodok, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach 23. novembra 2021, č.k. 3Sa/5/2021-88, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 3Sa/5/2021-88 zo dňa 23. novembra 2021 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej číslo XXX XXX XXXX X z 01. februára 2021 z r u š u j e a vec v r a c i a žalovanej na ďalšie konanie.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a na kasačnom súde voči žalovanej v rozsahu 100 %.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 23. novembra 2021, č.k. 3Sa/5/2021-88 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol správnu žalobu v sociálnej veci, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 01. februára 2021, číslo XXX XXX XXXX X, ktorým postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 30. novembra 2020, číslo: XXX XXX XXXX X. Uvedeným rozhodnutím Sociálna poisťovňa, ústredie (prvostupňový správny orgán) podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z. z. zamietol žiadosť žalobcu o starobný dôchodok z 13. októbra 2020 dôvodiac tým, že žiadateľ nesplnil podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na starobný dôchodok.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného preskúmal v intenciách § 65 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1, § 15 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.; § 9 ods. 1 písm. k/ a § 169 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 100/1988 Zb.“) a v režime stanovenom Správnym súdnym poriadkom dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd po vyhodnotení závažnosti dôvodov žaloby vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu správneho orgánu, ako aj k obsahu pripojeného spisu žalovanej konštatoval, že nezistil dôvod, že by sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov so správnou citáciou dotknutých právnych noriem, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre správnosť napadnutého výroku rozhodnutia.

4. Mal preukázané, že žalobca dovŕšil dôchodkový vek XX. W. XXXX a žiadosťou z 13. októbra 2020 požiadal o priznanie starobného dôchodku. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie bola žiadosť žalobcu o priznanie starobného dôchodku zamietnutá z dôvodu, že nespĺnil podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na starobný dôchodok. Prílohou rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X z 30. novembra 2020 bol list zo dňa 30. novembra 2020, v ktorom prvostupňový správny orgán vysvetlil žalobcovi dôvod nehodnotenia doby starostlivosti o blízku osobu - nebohú matku A. S. od 01. januára 2001 do 31. augusta 2006, počas ktorého poberal peňažný príspevok za opatrovanie. V konaní nebolo sporné, že žalobca sa o svoju nebohú matku staral od 01. marca 1994 do jej úmrtia dňa 31. augusta 2006. Do 31. decembra 2003 boli starobné dôchodky upravené zákonom č. 100/1988 Zb., tento zákon v ustanovení § 169c ods. 2 ustanovuje, že od 01. januára 1976 do 31. decembra 2000 na dôchodkové účely sa okrem iných náhradných dôb započíta aj doba osobnej starostlivosti o blízku osobu, ktorá bola prevažne alebo úplne bezvládna a nebola umiestnená v ústave sociálnej starostlivosti alebo v obdobnom zdravotníckom zariadení s tým, že podľa § 9 ods. 1 písm. k/ zákona č. 100/1988 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2000 sa do zamestnania započíta aj doba osobnej starostlivosti o blízku osobu, ktorá bola prevažne alebo úplne bezvládna a nebola umiestnená v ústave sociálnej starostlivosti alebo obdobnom zdravotníckom zariadení, a to najskôr od 01. januára 1975, pričom toto platilo do 31. decembra 2000. Obdobie starostlivosti žalobcu o nebohú matku do 31. decembra 2000 bolo zarátané do doby pre vznik nároku na starobný dôchodok. Dňa 01. januára 2004 vstúpil do účinnosti zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Tento zákon však až od 01. augusta 2006 zaviedol právnu úpravu, ktorá umožňovala započítanie doby, počas ktorej bol žiadateľ poberateľom peňažného príspevku za opatrovanie do doby pre vznik nároku na starobný dôchodok, a to v ustanovení § 15 ods. 1 písm. e/ a v ustanovení § 22 ods. 1, kde zároveň uviedol podmienku pre to, aby sa poberateľ príspevku za opatrovanie stal povinne dôchodkovo poisteným, a to podanie prihlášky na povinné dôchodkové poistenie. Z uvedeného je zrejmé, že v období od 01. januára 2001 do 31. júla 2006 neexistovala právna úprava, ktorá by umožňovala zhodnotiť obdobie poberania peňažného príspevku za opatrovanie do obdobia vzniku nároku na starobný dôchodok.

5. Krajský súd uzavrel, že žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán aplikovali na daný skutkový stav správne ustanovenia zákonných predpisov. Vzhľadom k tomu, krajský súd námietky žalobcu vyhodnotil za nedôvodné a žalobu podľa § 190 SSP zamietol.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 168 SSP tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

II.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

8. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

9. Konkrétne namietal, že mu nebola hodnotená doba od 01.01.2001 do 31.12.2003 a tiež nie je zdôvodnené, ako bolo hodnotené obdobie od 31.12.2003 do 31.08.2006, len sa uvádza, že bol

poberateľom peňažného príspevku. O peňažný príspevok žiadal od 01.03.1994, priznaný mu bol až od 19.02.2003.

10. V ďalších dôvodoch kasačnej sťažnosti poukazuje na žiadosť o starobný dôchodok, z ktorého vyplýva, že je poberateľ výsluhového dôchodku. Listinné dôkazy nepredložil. Poukazuje na absenciu dokladov OÚ Gelnica, odbor soc. vecí zo 14.02.1997 č.k. 594/97/BO a na prešetrenie prípadu na Krajskom úrade v Košiciach v roku 2000. Ku kasačnej sťažnosti predložil listiny, a to najmä Žiadosť o podanie vysvetlenia adresovaný Ministerstvu práce, sociálnych vecí Bratislava z 23.09.1996, z 05.03.1997 ohľadom príspevku pri starostlivosti o blízku osobu, Rozhodnutie Okresného úradu Gelnica č. 694/97/BO zo 14.02.1997, ktorým bola podľa § 73, § 94 zák. č. 100/1988 Zb. zamietnutá žiadosť o opakovaný peňažný príspevok pri starostlivosti o blízku osobu, Záznam spísaný dňa 11.10.2000 v rodine žiadateľa.

III.

11. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním z 28.03.2022 s tým, že námietky žalobcu uvádzané v kasačnej sťažnosti nepovažoval za opodstatnené. Bol toho názoru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého vec náležite právne posúdil, pričom nezistil nezákonnosť a nesprávnosť preskúmaného rozhodnutia.

12. Žalovaná pri posudzovaní nároku sťažovateľa na starobný dôchodok postupovala v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom poistení, na základe ktorých bolo rozhodnuté o uplatnenom nároku sťažovateľa správne.

13. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

IV.

14. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 04.04.2022 na vedomie.

V.

15. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP, pričom jej dôvodmi nebol viazaný (§ 453 ods. 2 SSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

16. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

20. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 1. februára 2021, Číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 30. novembra 2020, Číslo: XXX XXX XXXX X. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodol o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok z 13. októbra 2020 z dôvodu nesplnenia podmienky potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na starobný dôchodok. Žiadateľ dovŕšil dôchodkový vek X. W. XXXX.

21. Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 555/2007 Z. z. poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

22. Podľa § 65 ods. 2 a § 65a ods. 5 pís. a/ zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov dôchodkový vek poistenca, ktorý v roku 2020 dovŕši vek 62 rokov, je 62 rokov a osem kalendárnych mesiacov.

23. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. sa za obdobie dôchodkového poistenia považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

24. Kasačný súd mal z obsahu spisov za preukázané, že žalobca žiadosťou spísanou dňa 10. decembra 2013 požiadal Sociálnu poisťovňu, ústredie o priznanie starobného dôchodku. Dôchodok žiadal priznať od 4. januára 2013. V žiadosti o starobný dôchodok potvrdil, že:

1/ od 1. marca 1994 do 31. augusta 2006 sa staral o bezvládnú matku,

2/ poberá výsluhový dôchodok (do 1. marca 1994 bol príslušník MV SR).

Kasačný súd z osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý je prílohou k rozhodnutiu č. XXX XXX XXXX X z 30. novembra 2020 zistil, že do vzniku nároku na dôchodok žiadateľ získal 11 rokov a 157 dní obdobia dôchodkového poistenia (po dodatočnom zhodnotení obdobia od 1. augusta 2006 do 31. augusta 2006 k X. W. XXXX získal 4 203 dní obdobia dôchodkového poistenia, t.j. 11 rokov a 188 dní obdobia dôchodkového poistenia).

25. Posudzujúc obdobie, kedy sa žalobca o svoju nebohú matku staral (od 01. marca 1994 do jej úmrtia dňa 31. augusta 2006) z osobného listu dôchodkového poistenia je preukázateľne zistené, že obdobia dôchodkového poistenia bolo žiadateľovi započítané obdobie starostlivosti o bezvládnú matku, a to od 2. marca 1994 do 31. decembra 2000. Tak, ako to v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu aj sám žalobca potvrdil, v tomto období, t.j. od 1. marca 1994 do 1. mája 2002 nepoberal žiadny peňažný príspevok. Peňažný príspevok poberal od 1. mája 2002 do 31. augusta 2006 na základe rozhodnutia Okresného úradu Košice II. z 19. februára 2003, číslo 18067/03/a/Mt. Z uvedeného rozhodnutia tiež vyplýva, že matka žiadateľa poberala starobný dôchodok zvýšený pre bezvládnosť vo výške 500 Sk mesačne; príspevok za opatrovanie 5.500 Sk od 1. mája 2002 do trvania podmienok bol znížený o uvedenú sumu. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 8. novembra 2005, číslo rozhodnutia: 2005/1867 bol s účinnosťou od 1. júla 2005 do trvania podmienky upravený peňažný príspevok na 2.847 Sk mesačne; ďalším rozhodnutím z 23. augusta 2006, číslo rozhodnutia 2006/23873, bol príspevok zo sumy 2.847 Sk znovu upravený na sumu 2.689 Sk mesačne.

26. Podľa § 9 ods. 1 písm. k/ a § 169c ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 446/2000 Z. z. na dôchodkové účely sa do zamestnania započíta okrem iných náhradných dôb aj doba osobnej starostlivosti o blízku osobu, ktorá bola prevažne alebo úplne bezvládna a nebola umiestnená v ústave sociálnej starostlivosti alebo v obdobnom zdravotníckom zariadení, a to od 1. januára 1976 do 31. decembra 2000 podľa § 9 ods. 1 písm. k/ a § 169 c ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 446/2000 Z. z. Správne orgány a zhodne aj krajský súd tak posudzovali právny nárok žalobcu na

dôchodkové účely podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení účinných do 31. decembra 2003 ako obdobie dôchodkového poistenia pre nárok a výpočet dôchodkovej dávky.

27. Dňom 1. januára 2004 nadobudol účinnosť zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Podľa § 15 ods. 1 písm. e/ zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov povinne dôchodkovo poistená osoba je fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitných predpisov.

28. Podľa § 293dw ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 266/2017 Z. z. do obdobia dôchodkového poistenia sa započítava obdobie pred 1. januárom 2018, počas ktorého fyzická osoba, ktorá poberala peňažný príspevok na opatrovanie alebo vykonávala osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, spĺňala podmienky § 15 ods. 1 písm. e/ okrem podmienky podania prihlášky.

29. Kasačný súd z vykonaného dokazovania posúdením dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti dospel k záveru, že krajský súd pochybil, keď zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného posúdil len v intenciách dôvodov uvedených v rozhodnutí žalovaného a vec neposúdil komplexne. V prípade žalobcu bolo z obsahu spisov preukázateľne zistené, že žalobca „prvou“ žiadosťou z 10. decembra 2013 požiadal Sociálnu poisťovňu, ústredie o priznanie starobného dôchodku od 4. januára 2013 vo veku 55 rokov. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 13.03.2014. Sociálna poisťovňa, ústredie dôvodila tým, že z potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 09. septembra 2013 vyplýva, že žiadateľovi o starobný dôchodok bol priznaný príspevok za službu. Na vznik nároku na príspevok za službu a pre jeho výšku mu bola zhodnotená doba príslušníka policajného zboru celkom 15 rokov a 185 dní. V poradí „druhou“ žiadosťou spísanou 13. októbra 2020 žalobca žiadal o priznanie starobného dôchodku od 04. septembra 2020. Na piatej strane žiadosti o dôchodok v časti: Poznámky a vyjadrenia k žiadosti je poznamenané, že Rozhodnutie MV SR č. OZS-29719/2-95 bolo priložené k žiadosti o starobný dôchodok spísanej 10.12.2013. V prílohe č. 1 k žiadosti o dôchodok označenej ako Doba zamestnania, poistenia a iných činností je uvedené okrem iného aj obdobie od 01.03.1994 do 31.08.2006 - starostlivosť o bezvládnú matku. Žiadosť žalobcu o priznanie starobného dôchodku od XX. R. XXXX bola zamietnutá z dôvodu, že jeho služobný pomer bol ukončený z iného dôvodu, ako je uvedené v § 12 ods. 3 písm. d) a e) zák. č. 100/1988 Zb., a preto jeho dôchodkový vek nebol 55 rokov veku.

Druhá žiadosť o priznanie starobného dôchodku bola rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie z 30.11.2020 zamietnutá z iných právnych dôvodov, ako tomu bolo rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 13.03.2014. Dôchodkový vek žiadateľ o starobný dôchodok dosiahol X. W. XXXX; k tomuto dňu získal 11 rokov a 157 dní obdobia dôchodkového poistenia (4 172 dní obdobia dôchodkového poistenia). V odvolaní proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok (spísané bolo 08.12.2020) sťažovateľ žiadal hodnotiť aj obdobie starostlivosti o blízku osobu od 01.01.2001 do 31.08.2006. Toto rozhodnutie bolo v odvolacom konaní potvrdené a odvolanie bolo v celom rozsahu zamietnuté.

30. Z odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho správneho orgánu a zhodne aj z dôvodov uvedených v rozsudku krajského súdu je zrejmé, že na dôchodkové účely sa do zamestnania:

- započíta okrem iných aj doba osobnej starostlivosti o blízku osobu, a to od 01. januára 1976 do 31. decembra 2000,
- nezapočíta sa obdobie od 01. januára 2001 do 31. decembra 2003, ako obdobie dôchodkového poistenia pre nárok a výpočet dôchodkovej dávky podľa zákona č. 100/1988 Zb. v platnom znení,
- obdobie poskytovania peňažného príspevku za opatrovanie sa do obdobia dôchodkového poistenia započítava najskôr od 01. augusta 2006, ak sa príspevok poskytoval pred týmto dňom. Sťažovateľovi tak bolo po dodatočnom zhodnotení obdobia od 01. augusta 2006 do 31. augusta 2006, kedy bol poberateľom peňažného príspevku za opatrovanie matky započítané do obdobia dôchodkového poistenia. Spolu preto získal 11 rokov a 188 dní obdobia dôchodkového poistenia.

31. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení upravuje nároky poistencov zo všeobecného systému sociálneho poistenia. Jeho cieľom je zabezpečiť, aby doby poistenia boli poistencovi pre vznik nároku na dávky podmienené dosiahnutím veku alebo v dôsledku jeho nepriaznivého zdravotného stavu boli riadne zohľadnené. Osobitné právne úpravy, používané v osobitnom systéme sociálneho poistenia obsahujú len úpravu, ktorá zabezpečuje užší okruh dávok dôchodkového poistenia a zohľadňuje ako dobu poistenia iba dobu výkonu služby (prípadne náhradnú dobu výkonu služby). Osobitný systém sociálneho poistenia príslušníkov ozbrojených zborov neobsahuje úpravu starobných dôchodkov, sirotských dôchodkov a vdovských dôchodkov, ktoré by zohľadňovali dobu ich poistenia v celom rozsahu, a to aj v civilnom zamestnaní, ale obsahuje len úpravu výsluhových dôchodkov..., ktoré sú založené len na hodnotení doby služby poistenca a vôbec nehodnotí dobu poistenia, ktorú poistenci získali vo všeobecnom systéme. V dôsledku tejto skutočnosti potom vychádza záver, že poistenci osobitného systému sociálneho zabezpečenia sú vylúčení z pôsobnosti zákona o sociálnom poistení len v rozsahu, zodpovedajúcom dobe poistenia v osobitnom systéme (s výnimkou prípadov podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení), ktorým sa pre nárok na tieto dávky hodnotí aj so započítaním doby služby v ozbrojených silách v celom rozsahu), ale nie v časti upravujúcej nárok, napríklad na starobný dôchodok.

32. Kasačný súd oboznámením sa s obsahom spisov a rozhodnutia NS SR sp. zn. 9So/100/2014 z 30. marca 2016, ktorým potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 05. mája 2014, č.k. 4Sd/12/2014-13 zistil, že sťažovateľ nesplnil podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok od dosiahnutia 55 rokov veku podľa § 21 ods. 1 písm. c) zák. č. 100/1988 Zb., lebo jeho služobný pomer policajta, zaradený do I. pracovnej kategórie netrval 20 rokov. Príslušníkom Policajného zboru bol od 01.09.1977 do 01.03.1994, teda 16 rokov a 181 dní v I. kategórii funkcií. Jeho služobný pomer bol ukončený dohodou podľa § 191 ods. 1 zák. č. 410/1991 Zb. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru na základe žiadosti o uvoľnenie zo služobného pomeru z vážnych rodinných dôvodov - potreby trvalej starostlivosti o matku.

33. V predmetnej právnej veci nie je sporné, že sťažovateľovi bol v roku 1994 priznaný príspevok, ktorý sa podľa § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z. z. považuje za výsluhový dôchodok. Od dovŕšenia dôchodkového veku, v danom prípade od X. W. XXXX, má výsluhový príspevok sťažovateľa, považovaný za výsluhový dôchodok, povahu dávky v starobe, teda starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy SR občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Primeraným je podľa názoru súdu také hmotné zabezpečenie, ktoré zodpovedá celej dĺžke poistenia bez ohľadu na to, či poistenie bolo získané v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia (ktorý sa vyčlenil zo všeobecného systému dôchodkového poistenia) alebo iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Podľa čl. 33 ods. 1 Dohovoru č. 128, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba súčasne nárok na rôzne invalidné, starobné alebo pozostalostné dávky, môžu sa tieto dávky krátiť za určitých podmienok a v určenom rozsahu, chránená osoba dostane spolu aspoň toľko, koľko sú najvýhodnejšie dávky. Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku. Je však potrebné zdôrazniť aj to, že zákon č. 461/2003 Z. z. priamo v ustanoveniach § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 vylúčil možnosť započítania obdobia služby policajta získaného v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok (minimálne 15 rokov) do obdobia dôchodkového poistenia. Len výkladom relevantných právnych predpisov spôsobom, ktorý Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za konformný s Ústavou SR, najvyšší súd vo viacerých svojich rozhodnutiach judikoval, že priznanie výsluhového dôchodku nevylučuje, aby obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka (policajta v jaka prípravnej služby) nebolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktoré je významné pre zistenie výšky dôchodku (napr. sp. zn. 7So/138/2011) a že výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa zákona č. 461/2003 Z. z. charakter dávky v starobe, ktorú má na mysli čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128.

34. Z vyššie uvedených dôvodov kasačný súd aplikujúc zákonom č. 162/2015 Z. z. danú možnosť zmeny rozhodnutia krajského súdu a s poukazom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania podľa § 5 ods. 7 SSP rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej číslo XXX XXX XXXX X z 01. februára 2021 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je žalovaná viazaná právnym názorom kasačného súdu. Zistí výšku výsluhového dôchodku sťažovateľa k X. W. XXXX, posúdi dĺžku trvania jeho služobného pomeru (podľa zistenia kasačného súdu 16 rokov a 181 dní) a k tomuto dňu znovu rozhodne o nároku na starobný dôchodok v zmysle naznačeného právneho názoru.

35. O trovách konania rozhodol najvyšší správny súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 467 ods. 1, § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne Správny súd v Košiciach po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

36. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.